

Emlékeim nagypapáról

ABSTRACT: (*Memories of my grandfather.*) Recollections of a grandchild.

Gyorsan szállnak már felettem is az évek, de most még megpróbálom egy pillanatra megállítani az időt, hogy nagypapa emlékét felidézsem.

A legelső filmkockák még alig- eszmélésem idejére nyúlnak vissza Tatára, amikor 3-4 éves koromban ott nyaralhattam nagyszüleimnél. Mire tud emlékezni egy ilyen kis gyermek? Lelkemben őrzöm, még ma is érzem a tatai ház és kert paradicsomi hangulatát! Reggel a kerek kút ütemes nyikorgására ébredtem, nagypapa már öntözött. Ez szertartás volt minden reggel, és persze akkor még rózsás öntözőkannával.

Még akkor ki tudta, hogy „csigász nagypapa” fogja a kezemet, amikor frissen fejt tejért sétáltunk át ketten valamelyik szomszéd házába. Éjjel éppen esett az eső, tele volt az árok csigával. Örömmel gyűjtöttem azokat kis kezembe, sőt kérésemre hazavihettem őket, és egy fényes nagy fémdobozban puha füves lakóhelyet is készítettünk nekik nagymama hön szeretett cserepes virágai közé.

Még egy régi szép kép, ami manapság már elképzelhetetlen: szüleimmel a pesti gőzössel való megérkezésünkhöz, nagypapám kihozta fogadásunkra a keresztlécekkal és megemelt fejrésszel bíró kerti talicskát és erre rakva koffereinket, ballagtunk szépen a vasútállomásról az 1-2 km-re lévő Bezerédy utca 9-be (1. ábra). A nyaralás végeztével ugyanez a jelenet játszódott le, csak ellentétes irányban.

1. ábra. Soós Lajos tatai lakóháza, Bezerédy u.9. (1940-1950). Nagy valószínűséggel itt írta a Kárpát-medence Mollusca faunája c. művét (Fotó: Dobroszláv Lajos).

Az utazással kapcsolatban jut eszembe, hogy azt is mesélték, hogy nagypapát utazás előtt mindig elfogta az úgy nevezett „utazási láz”. Ez azt jelentette, hogy már a vonat indulása előtt 1 órával kint kellett lenni az állomáson. Ott kapkodásnak helye nem volt.

Nagyszüleim halálukig büszke örömmel emlegették, ahányszor csak Tatáról esett szó, hogyan szaladgáltam végig a kertben egyfolytában ezt énekelve:” Jaj, de jó itt Tatán! Jaj, de jó itt Tatán!” Látszott rajtuk, ahogy mesélték, hogy mindenük volt az én örömöm.

Általános iskolás éveinket évről-évre végig kísérte nagypapa február 6-i születésnapjának nagy családi megünneplése. Nagymama és a fölötte lévő lakásban élő lányuk, Ildi néni, szertartásosan nagy ünneplést rendeztek, amikor az asztal csak úgy roskadozott a finom ételektől és a csodálatos süteményektől. Nagypapa a hosszúra kihúzott asztal végén ült az asztalfőn, és többnyire csendesen „túrte” az ünneplést, melyet az őt körülvevő gyermekei –Árpád, Bandi, Ildikó- és azok gyermekei tettek széppé és emlékezetessé. Ilyenkor előkerült a kártya is és vidáman ment a tarokkozás. Nagyon szeretett tarokkozni.

Engem magához ölelve elérékenyülten mindig csak ennyit mondott:”Drága, kicsi lányom!” Nagyon meleg szíve volt, ami kifelé ritkán nyilvánult meg.

A fotelben a rádió mellett ülve, kedvenc szórakozása volt a futballmeccsek hallgatása. Amikor Fradi meccs volt, úgy izgult, hogy nem szabadott hozzá szólni. Bátyámnak, Gézának is, mind a mai napig emlékezetes eset volt, amikor először vitte ki magával Fradi meccsre.

Lassan felcseperedve, magasabb iskolákba lépve, már néha bementünk édesapához a múzeumba (Baross utca 13.). Nagypapa egy emelettel feljebb, édesapa szobájával szemben dolgozott. Édesapa Zsolti öcsémet is egy ilyen alkalommal felkísérte nagypapához. Egy csodálatos világ tárult elé. Ámulva nézte a hatalmas, 100-150 literes akváriumot, melyben egy polip volt konzerválva. Sokat nézte, álldogált előtte. Nagypapa mesélt neki a természet szépségéről és különlegességéről.

Kis unokám, Anna Flóra is, aki már nagypapa ükunokája — milyen a sors! — február 6-án, nagypapával egy napon jött a világra és nem messze lakván a Farkasréti temetőtől, már 3 évesen az üknagypapa sírjához egyedül odatalál ...

Soós Emőke